

ΗΤΑΝ ΑΝΑΜΑΡΤΗΤΗ Η ΠΑΝΑΓΙΑ;

«Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι, ἐν σοὶ Παρθένε ἄχραντε· παρθενεύει γὰρ τόκος, καὶ ζωὴν προμνηστεύεται θάνατος. Ἡ μετὰ τὸκον Παρθένος, καὶ μετὰ θάνατον ζῶσα, σώζοις ἀεὶ, Θεοτόκε, τὴν κληρονομίαν σου». Εἰρμός της 9ης ὠδῆς στὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου.

Ἡ Ἐκκλησία ἀπαντᾷ ἀμεσα γιὰ τὴν Παρθένο καὶ Θεοτόκο Μαρία, ὅτι **σ' αὐτὴν ἔχουν νικηθεῖ (ξεπερασθεῖ) τὰ ὅρια τῆς ἀνθρώπινης φύσης.** Γι' αὐτὸ, ὅσα λέει ὁ Ἰωάννης ὁ Θεολόγος δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴ σ' Αὐτὴν: «**Εάν εἴπωμεν ὅτι ἀμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, εαυτοὺς πλανώμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἐστὶν ἐν ἡμῖν.**» (Α' Ἰω. 1:8). Αὐτὸ ἰσχύει γιὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ὅπως λέει καὶ ὁ ἅγιος Νικόλαος ὁ Καβάσιλας:¹ **«Γιατί κανένας ἀπὸ τοὺς ἄλλους δὲν ἦταν "καθαρός ἀπὸ ρύπου", ὅπως λέγει ὁ προφήτης... Ἀλλὰ ἡ πανάμωμη Παρθένος, χωρὶς νὰ ἔχει γιὰ πόλιν τῆς τὸν οὐρανὸ, χωρὶς νὰ ἔχει γεννηθεῖ ἀπὸ τὰ οὐράνια σώματα, ἀλλὰ ἀπὸ τὴ γῆ -ἀπὸ αὐτὸ τὸ ξεπεσμένο γένος, που ξέχασε τὴν ἴδια τοῦ τῆ φύση- καὶ κατὰ τὸν ἴδιο με ὅλους τρόπο, μόνη αὐτὴ ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὅλων τῶν ἐποχῶν ἀντιστάθηκε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος σὲ κάθε κακία»...**

Τὸ λεγόμενο **προπατορικὸ ἀμάρτημα**, που ἀφορᾷ τὴν ἐξασθένηση πρὸς τὴν ἀμαρτία ὅλης τῆς ἀνθρώπινης φύσης, ξεπεράσθηκε ἀπὸ τὴν ἀγάπην τῆς Παρθένου πρὸς τὸν Θεό. Γι' αὐτὸ ὁ ἅγιος Νικόλαος λέει: **«Ἐξ ἄλλου ποῖος δὲν ἀναγνωρίζει ὅτι οἱ κρίσεις τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν Παρθένο ἀποδεικνύουν πὼς ἦταν ἀμέτοχη στὴν παραμικρὴ ἀμαρτία; Γιατί ὁ ἴδιος ὁ Κριτὴς, που "δὲν κρίνει με προσωποληψία", κρίνοντας καὶ τὴν κοινὴ μητέρα ὅλων τῶν ἀνθρώπων (τὴν Εὐά) καὶ τὴν Παρθένο, τὴν Εὐά που ἀμάρτησε, τιμώρησε ἐπιτρέποντας νὰ ζεῖ με λύπη, ἐνῶ τὴν Παρθένο ἀξίωσε νὰ χαίρει.** Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ λύπη ἀρμόζει στοὺς ἀμαρτωλοὺς, **αὐτοὶ στοὺς ὁποῖους ἀρμόζει ἡ χαρὰ εἶναι φανερό ὅτι δὲν ἔχουν τίποτε τὸ κοινὸ με τὴν ἀμαρτία.** Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ λόγο **πρὶν ἀπὸ τὴν Παρθένο σὲ κανέναν ἀπολύτως ἄλλον ἄνθρωπο μέσα στοὺς αἰῶνες δὲν ἀπηύθυνε ὁ Θεὸς τὸ "χαίρε",** ἀφοῦ ὅλοι ἦσαν ἀκόμη **υπόδικοι καὶ μέτοχοι τῆς παλαιάς, κακὸς τύχης κληρονομιάς.** Ποιοὶ ὅλοι; Ὅλοι ἐκτὸς τῆς Παρθένου. Καὶ συμπληρῶνει:

Ἀλλὰ αὐτὸ γίνεται φανερό καὶ σ' ἐκείνους που ἐξετάζουν τὴν προετοιμασίαν τῆς Παρθένου γιὰ τὴ διακονία τοῦ μυστηρίου. Ὄταν Ἐκείνη ρώτησε γιὰ τὸν τρόπο με τὸν ὁποῖο θὰ πραγματοποιεῖτο ἡ παράδοξι γέννησι καὶ τι ἀλλοίωσι ἐπρεπε νὰ υποστεί ὥστε νὰ κυοφορήσῃ καὶ νὰ γεννήσῃ τὸν Θεό, ὁ Γαβριὴλ ἀπαντώντας μίλησε γιὰ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ τὴ δύναμιν τοῦ Υψίστου καὶ ἄλλα σχετικὰ. **Πουθενά ὁμως στὴν χαρμόσυνη ἀγγελία τοῦ Ἀγγέλου δὲν ἐγένετο λόγος γιὰ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ ἐνοχὴ καὶ γιὰ ἀφεσι ἀμαρτιῶν.**

Ἐν τούτοις, αὐτὴ ἡ προετοιμασία θὰ χρειαζόταν ἀσφαλῶς πρὶν ἀπὸ ὁποιοσδήποτε τυχόν ἄλλες. Γιατί, ἀφοῦ ὁ Ἡσαΐας, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ σταλεῖ σαν ἀπλὸς προάγγελος τοῦ ἀγνώστου ὡς τότε μυστηρίου (τῆς Σαρκώσεως), εἶχε ἀνάγκη καθάρσεως καὶ μάλιστα με φωτιά, τὸ γεγονός ὅτι **δὲν ζητήθηκε καμμιά κάθαρσι ἀπὸ Ἐκείνη που, ὅταν ἐφθασε ὁ καιρὸς, χρειάσθηκε νὰ διακονήσῃ στὴν πραγματοποίησι τοῦ μυστηρίου** -κι αὐτὸ ὄχι μόνον με τὴ γλῶσσα, ἀλλὰ προσφέροντας καὶ τὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα καὶ ὅλη τὴν ὑπαρξὴ τῆς- δὲν φανερῶνει αὐτὸ σαφέστατα ὅτι **δὲν εἶχε τίποτε που ἐπρεπε νὰ ἀποβάλλῃ;** Ἄν, δε, ὑπάρχουν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς διδασκάλους που υποστηρίζουν ὅτι ἡ Παρθένος καθάρσθηκε ἀπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, πρέπει νὰ θεωρήσουμε ὅτι **λέγοντας κάθαρσι ἐννοοῦν τὴν προσθήκην χαρισμάτων,** ἀφοῦ οἱ ἴδιοι λένε ὅτι κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο καθαρίζονται καὶ οἱ Ἄγγελοι, στοὺς ὁποῖους βέβαια δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ κακό.

¹ Οἱ ἀναφορὲς στὸν ἅγιον Νικόλαο εἶναι ἀπὸ: «Ἡ Θεομήτωρ» (Τρεῖς Θεομητορικὲς Ομιλίαι), κείμενο, μετάφρασι, ἐισαγωγή, σχόλια Παν. Νέλλας, Σειρὰ «Ἐπὶ τὰς Πηγὰς». http://www.myriobiblos.gr/texts/greek/kavasilas_theotokos.html

Αυτή δε ακριβώς την ίδια μαρτυρία φαίνεται ότι ήθελε να δώσει ο Σωτήρας για τη μητέρα Του μετά τη μυστηριώδη γέννηση όταν σε δημόσια συνάθροιση είπε ότι **«μητέρα μου και αδελφοί μου είναι όσοι ακούνε το λόγο του Θεού και τον εφαρμόζουν»**. Αυτά τα είπε θέλοντας να κοσμήσει όχι τόσο εκείνους, όσο τη μητέρα Του... Πράγματι, το γεγονός ότι την Παρθένο δεν την τίμησε απλώς με το όνομα της μητέρας ούτε την αποκάλεσε μόνο, αλλά την είχε αληθινά μητέρα, φανερώνει καθαρά ότι αυτή είχε ξεπεράσει κάθε κορυφή αγιότητας. Φανέρωσε ότι αναγνώρισε στην Παρθένο αρετή που τόσο ξεπερνάει κάθε ανθρώπινο μέτρο όσο η πραγματικότητα τα ονόματα... **Γιατί, όπως δεν υπήρχε τρόπος να γεννήσει τον Χριστό καλύτερα από ό,τι Τον γέννησε, ούτε να γίνει κατά τρόπο πραγματικότερο μητέρα Του από ό,τι έγινε, αλλά έφθασε στη σχέση της προς Αυτόν στο ακρότατο όριο γνησιότητας, έτσι δεν ήταν δυνατόν να φθάσει και σε μεγαλύτερο μέτρο αρετής από εκείνο με το οποίο έζησε όλη τη ζωή της»**.

Μερικοί δεν αντιλαμβάνονται την τελειότητα που αποδίδουν οι άγιοι στη ζωή της Θεοτόκου και σκέπτονται όπως οι προτεστάντες και κάποιοι αιρετικοί ότι υπήρχαν ελαφριές αμαρτίες, συγγνωστά αμαρτήματα, στη ζωή της πριν τον Ευαγγελισμό. Αλλά οι αμαρτίες εμποδίζουν τη χάρη του Θεού, που θα ήταν τότε σ' Αυτήν περιορισμένη, ενώ είδαμε ότι **δεν ήταν δυνατόν να φθάσει σε μεγαλύτερο μέτρο αρετής η Παρθένος...** Μάλιστα, η Παναγία είχε τις τέσσερις (4) γενικές αρετές **φρόνηση, ανδρεία, σωφροσύνη, δικαιοσύνη**, και τις **τέσσερις (4) γενικές απάθειες** στον τελειότατο βαθμό, και μάλιστα διότι αγωνίσθηκε γι' αυτό, και όχι επίκτητα, όπως ο Υιός της, ως Θεός. **«Πρώτη απάθεια είναι η παντελής αποχή από την αμαρτία η οποία γίνεται με έργα, η οποία παρατηρείται στους αρχαρίους. Δεύτερα είναι η παντελής αποβολή των εμπαιθών λογισμών, η οποία βρίσκεται στην ανώτερη (από τους αρχαρίους) τάξη. Τρίτη είναι η περί τα πάθη παντελής ακινησία, που συμβαίνει σε όσους βρίσκονται ακόμη ψηλότερα. Και τέταρτη είναι η παντελής κάθαρση και από αυτή τη λεπτή φαντασία των παθών, που απαντάται μόνο στους τελείους»**.²

Η Παράδοση, στην οποία αναφέρεται αμέσως κατόπιν ο άγιος Νικόλαος Καβάσιλας, μας βοηθάει να κατανοήσουμε πως έφτασε σε τέτοια τελειότητα η Παρθένος:

«...Και το εξής είναι σημείο φανερό ότι η μακαρία Παρθένος ήταν απαλλαγμένη από κάθε κακία: το ότι είχε εισέλθει στο αγιώτατο τμήμα του Ναού, τα Άγια των Αγίων που ήταν άβυσσος και για τον ίδιο τον Αρχιερέα, αν προηγουμένως δεν είχε καθαρισθεί από κάθε αμαρτία, με τον τρόπο βέβαια που ήταν δυνατόν να καθαρίζονται τότε οι αμαρτίες. Γιατί με το ότι δεν είχε ανάγκη για εξιλαστήριες θυσίες και άλλους καθαρισμούς απέδειξε ότι δεν είχε τίποτε για να καθαρίσει. Και δεν εισήλθε απλώς στα Άγια των Αγίων με αυτόν τον τόσο παράδοξο τρόπο, αλλά και κατοίκησε εκεί από βρέφος μέχρι την νεανική της ηλικία. Δεν υπήρξε έτσι ανάγκη για καθαρτήριοις θυσίες ούτε κατά τη γέννηση ούτε κατά την ανάπτυξή της. Και το εκπληκτικό είναι ότι και στους ανθρώπους που ζούσαν εκείνα τα χρόνια δεν φαινόταν να αντιβαίνει σε κανέναν από τους ιερούς θεσμούς αυτό το πράγμα, το να φρίπτει δηλαδή και να τρέμει ο Αρχιερέας να διασχίσει την είσοδο, κι αυτό μια φορά το χρόνο και χωρίς να έχει παραλείψει τις εξιλαστήριες θυσίες, η δε Παρθένος να χρησιμοποιεί τα Άγια των Αγίων σαν κατοικία Της και να τρώγει και να κοιμάται και να περνά εκεί ολόκληρη τη ζωή Της. Συμμετείχε λοιπόν η Παρθένος στα ανθρώπινα, αλλά κατά έναν τρόπο ανώτερο από τους άλλους ανθρώπους, αφού τα αναγκαία για την τροφή της δεν είχε ανάγκη να της τα προσφέρουν άνθρωποι, αλλά Άγγελος ετοίμαζε το τραπέζι της.

Αποδεικνύεται λοιπόν το πόσο ήταν ανώτερη από κάθε ψόγο και καθαρότερη από το να χρειάζεται τις καθαρτήριοις τελετές του νόμου, πράγμα που ήταν φανερό στα μάτια όχι μόνο

² Κατά τον άγιο Κύριλλο, MPG 77:1285. Δείτε για τους «144.000»: https://www.imdle.org/apocalypse/apocalypse_c.pdf και τον όμιλο των **144.000 παρθένων** που ακολουθούν παντού το Αρνίον: https://www.imdle.org/apocalypse/apocalypse_9.pdf

Εκείνου που βλέπει τα κρυφά, αλλά και των ανθρώπων. Τόσο η αρετή της ήταν μεγάλη και λαμπρή, ώστε να είναι αδύνατον να μείνει κρυμμένη... Γιατί τι μπορούσε να υπάρξει τόσο μεγάλο, ώστε να συγκαλύψει το μέγεθος της αρετής και της σωφροσύνης εκείνης, η οποία κατά τον προφήτη **"εκάλυψε και αυτούς τους ουρανούς"**; **Γιατί εκείνη που ήταν τόσο ισχυρότερη από όλη την ανθρώπινη κακία, ώστε με μιάς και ευκολότατα να την εξαλείψει ολόκληρη, πώς ήταν δυνατό να συγκαλυφθεί από την αχλύ της κακίας, όταν εμφανίσθηκε»;**

Η Παναγία λοιπόν, ζούσε μέσα στα Άγια των Αγίων ισάγγελη ζωή, δεν περίμενε τον Ευαγγελισμό για να γίνει αναμάρτητη, αυτός της πρόσθεσε τη μέγιστη χάρη να γεννήσει τον Θεάνθρωπο.

Πρέπει να θυμόμαστε, επίσης **τι είναι το προπατορικό αμάρτημα κατά την Ορθόδοξη Παράδοση.**³ **«Το γεγονός ότι ο Αδάμ εξ αιτίας της προσωπικής αμαρτίας του, παρατηρεί ο ιερός Χρυσόστομος, κατέστη θνητός και ως εκ τούτου καθίστανται θνητοί και οι απόγονοί του είναι κατανοητό και εύλογο. Το να καταστεί όμως αμαρτωλός κάποιος άλλος εξαιτίας της παρακοής του Αδάμ, αυτό θα ήταν άδικο και παράλογο».** (σελ. 10).

«Νενόσηκεν ουν (έχει λοιπόν νοσήσει) η φύσις την αμαρτίαν δια της παρακοής του ενός, τουτέστιν Αδάμ. Ούτως αμαρτωλοί κατεστάθησαν οι πολλοί, ουχ ως τω Αδάμ συμπαρεβηκότες, ου γαρ ήσαν πώποτε, αλλ' ως της εκείνου φύσεως όντες». (σελ. 12).

Υπάρχει λοιπόν και φυσική (της ανθρώπινης φύσης) αμαρτία, που είναι χωρισμός αυτής από τον Θεό. Αυτό είναι το προπατορικό αμάρτημα που είχε και η Θεοτόκος, διότι **απλούστατα ανήκει και αυτή στο ανθρώπινο γένος (ψυχικά και σωματικά)!...** Διότι δύο (2) είναι οι αμαρτίες του Αδάμ κατά την παράβαση της θείας εντολής εξηγεί και ο άγιος Μάξιμος. Η πρώτη, που είναι κατακριτέα, οφείλεται στην προαίρεσή του και η δεύτερη στις συνέπειες από την πρώτη στην ανθρώπινη φύση (=ψυχή και σώμα).

Συνεπώς η Θεοτόκος ουδέποτε είχε προσωπικές αμαρτίες, και αυτό είναι που έχει σημασία. Ενώ **«το ζήτημα για την άρση των συνεπειών του προπατορικού αμαρτήματος σύμφωνα με την Ορθόδοξη παράδοση δεν είναι η άφεση των αμαρτιών αλλά η απελευθέρωση του ανθρώπου από το κράτος του διαβόλου και του θανάτου και η θεραπεία και ανακαίνιση της αρρωστημένης πεπρωκυίας (πεσμένης) φύσης του».**⁴

Στα ζητήματα αυτά πολλοί κινούνται φιλοσοφικά και ...στο περίπου, κάνοντας εικασίες, παίρνουν μάλιστα γνώμες και από καταδικασμένους αιρετικούς **«ὡς ὁ θεοστυγῆς (βλάσφημος) Νεστόριος, Διόδωρος τε καὶ ὁ Μομμουεστίας Θεόδωρος καὶ ἡ τούτων δαιμονιώδης ὁμήγουρις»**, όπως χαρακτηρίζονται από τον άγιο Ιωάννη τον Δαμασκηνό κάποιοι από αυτούς.⁵ Και αυτό γιατί οι έχοντες δυτική νοοτροπία δεν βλέπουν την ανωτερότητα της αποκάλυψης των μυστηρίων από τους αγίους σε σχέση με τη φιλοσοφική προσέγγιση που κάνουν γι' αυτά οι διανοητές - επιστήμονες.⁶

Εκτυπώσιμο: <https://www.imdleo.gr/diaf/2019/Panagia-anam.pdf>

28-Ιουλίου/(10 Αυγ.) 2019
Λεόντιος Μοναχός Διονυσιάτης
www.imdleo.gr

³ Διαβάστε το από τον καθηγητή κ. Μαρτζέλο: https://www.imdleo.gr/diaf/books/martz_propatoriko_amart.pdf

⁴ Όπως συμπεραίνει τελικά από την μελέτη των Ελλήνων Πατέρων ο κ. καθηγητής στη σελ. 17.

⁵ «Ἡ αἴρεση ὡς ἐπιστήμη», Μητρ. Ναυπάκτου Ἱεροθέου: https://www.imdleo.gr/diaf/2019/airesi-epist_Naup.pdf

⁶ Διαβάστε πχ από το: https://www.imdleo.gr/diaf/2010/03/gSofronios_A.pdf το Α13, σελ. 20.